

Uitgegeven door *Hernieuws* (<http://renouvelle.be>)

[Home](#) > Frédéric Chomé (Citizens reserve): "Wij stellen de burgers voor om de prijzen van de elektriciteitsmarkt te beïnvloeden ".

Frédéric Chomé (Citizens reserve): "Wij stellen de burgers voor om de prijzen van de elektriciteitsmarkt te beïnvloeden ".

Jean CECH, 08 Januari 2015

Door de drukte rond het risico op energietekorten de komende winter, is er de afgelopen weken een burgerinitiatief ontstaan: Citizens reserve. Er zal een reserve aan afschakelbare klanten uit het maatschappelijk middenveld beschikbaar zijn voor de marktspelers. De oprichter Frederic Chomé expert en kenner van de energiemarkt, legt uit.

Jean CECH: We raken dezer dagen een beetje verstrikt in al de uitspraken en voorstellen rond de "black out" en afschakeling ...

Frédéric Chomé: Juist, niemand begrijpt er nog iets van.

JC: En nu ben je hier met het burgerinitiatief "Citizens Reserve" ...

FC: Toen ik een paar weken geleden een beleidsmaker hoorde verkondigen dat de burgers de handen in elkaar moeten slaan, ben ik in actie geschoten. We zitten in een hyper competitieve markt, de aangekondigde prijzen doen de mensen panikeren. Voor de burger liggen de prijzen 10 tot 20 keer hoger. Dit omdat de verschillende marktpartijen die tussenkomen om de elektriciteit te produceren en te leveren moeten worden vergoed. En daarom hebben we aan de burgers gezegd: sla je handen in elkaar zodat de continuïteit van de economische activiteit gegarandeerd blijft. En dit allemaal omdat de markt is wat ze is en omdat men geen enkele gestructureerde inspanning heeft gedaan om de vraag te beheersen. De markt heeft een aantal maatregelen genomen om zich te organiseren – differentiatie in productiemiddelen, aggregaties, ... - maar we blijven met een avondpiekprobleem waarmee uiteindelijk leidt tot de vraag hoe de burger zich gedraagt thuis, op kantoor, in de winkels, enz. Het is tot hen dat we ons moeten richten als we meer flexibiliteit willen. Maar tot op vandaag de dag heeft niemand dit ooit gedaan op een gestructureerde manier en sommigen denken zelfs dat dit niet haalbaar is.

J. C. Waarom?

FC: Omdat we een techno-centrisch beeld hebben van de elektriciteitsmarkt. We hebben dus een afschakelplan opgesteld en we gaan na hoe we dit gaan beheren. Wat mij beangstigt is dat we volledig in een situatie van "self fulfilling prophecy" zitten. We zeggen tegen de burgers "door inspanningen, we zullen u aan de hand van kleurenindicators laten weten wanneer en wat u moet doen en zo zou het moeten lukken," maar tegelijkertijd wordt er door de netbeheerder geen werk gemaakt van een regelmechanisme dat een vermindering van het verbruik kan voorspellen. Niemand heeft tot nu toe echt geanticipeerd op de potentiële vermindering van het verbruik van alle burgers die niet "getelemetreerd" zijn. Vandaar die klimaat van onduidelijkheid en onzekerheid, met de nodige afschakelingen in tijden van tekort op het elektriciteitsnet omdat Elia geen gegevens heeft van de consumenten die "willen meewerken" noch op voorhand, nog op het moment zelf.

J.C. : Hoe kunnen we er volgens jou aan ontsnappen?

FC: Mijn idee is om de goede burgerwensen te bundelen in een aggregatie-model. Verzamel een pakket met afschakelbare vragen, om deze dan aan te bieden aan de marktspelers tegen een vergoeding ten gunste van de burgers: in de vorm van een financiële bijdrage, steun, begeleiding zoals je wilt. Wetende dat het gaat om een vergoeding, gaat dit uiteraard gepaard met een resultaatsverbintenis, namelijk om stroomonderbrekingen te vermijden.

JC: Dat is het idee, maar tienduizenden burgers verenigen voor een project van die grootte wordt niet gerealiseerd van de ene dag op de andere. Hoe ga je dit aanpakken?

FC. : Vanzelfsprekend. Dit moet geleidelijk gaan. Het doel van de komende winter is te laten zien dat wanneer een groot aantal burgers zich verenigen om hun elektriciteitsverbruik te verminderen, ze dit kunnen realiseren – op voorwaarde dat men hen informeert wat er van hen verwacht en hoe dit zal gebeuren - om te komen tot belangrijke anticipeerbare en meetbare resultaten. Concreet: : alle leveranciers zullen zoals gewoonlijk hun dag -3 , dag -2, dag-1 prognoses doorgeven, en Elia zal de nodige aanpassingen doen om het evenwicht te behouden. Indien we 300 of 400 MW afschakelbaar vermogen aanbieden en te activeren op basis van waarschuwingen dag -1, en indien Elia op de dag zelf constateert dat alle betrokken burgers aan de voorwaarden van het "contract" voldoen, zal deze collectieve actie zijn nut hebben bewezen.

JC: Wat is momenteel de reactie van de spelers – de partners van de toekomstige voorraad, marktpartijen, potentiële klanten ... - op dit voorstel?

FC: Wat betreft de "burgers die bijdragen" - het gaat niet enkel over huishoudens, maar ook over bepaalde economische activiteiten (commerciële zakelijke, KMO'S) - het is momenteel nog te vroeg om de mobilisatie te evalueren, maar de feedback is zeer positief. Ik vraag hen niet om in het donker te zitten, maar om een nieuw burgerinitiatief uit te proberen gedurende korte periodes en enkele keren per jaar. Wat betreft de marktspelers, heb ik een heleboel mensen ontmoet, en hun reacties zijn zeer gemengd.

Iedereen benadrukt dat de vermindering moet kunnen worden opgemeten om een prijs te kunnen bepalen. Dit houdt in dat we alles door een andere bril moeten bekijken in plaats van zich te focussen op de geproduceerde MW zoals we dit reeds doen sinds 150 jaar. En van de huishoudelijke verbruiker die is verantwoordelijk voor meer dan 50% van het piekverbruik, is het moeilijk om een heel nauwkeurige prognose te maken van zijn profiel. Zelfs met telemetrie zult u niet weet wat hij binnen anderhalf uur zal verbruiken. Wij geloven daarentegen dat het mogelijk is om bepaalde nauwkeurige vraagsturingsprofielen te definiëren, om op basis daarvan de capaciteit voor vraagverschuiving op basis van kwartierwaarden te berekenen en deze op de markt te brengen. Men zal zich moeten baseren op experimenten om de werkelijke capaciteit voor vraagsturing te achterhalen en de prognoses te verfijnen, maar we zijn er van overtuigd dat dit zal lukken.

J.C.: Hoe zal je tewerk gaan?

FC: In termen van planning, geef ik mezelf 60 dagen om de eerste 400 MW aan afkoppelbaar vermogen te vinden. Dat toont aan dat onze actie heeft een impact heeft en het hefboomeffect voldoende groot is om een geloofwaardig aanbod te doen. In eerste instantie zal ik structuur proberen te brengen in het aantal beschikbare burgers die bereid zijn om hun verbruik vrijwillig te onderbreken, zodat zij hun verantwoordelijkheid opnemen op de dag zelf. Na de eindejaarsfeesten zullen we een test uitvoeren. We zullen in het echte leven een "groene" dag "nemen om problemen te voorkomen en zullen aan de mensen vragen om het spel te spelen alsof het om een echte 'rode' dag gaat". De exploitanten zullen natuurlijk worden verwittigd.

J.C.: Wat is je uiteindelijke doel?

FC: Ons basisdoelstelling is, namens de burger, het ontwikkelen van een strategische reserve van afschakelbare klanten. De bedoeling is de marktprijs zodanig te beïnvloeden dat de strategische reserve niet wordt geactiveerd en deze wordt enkel geactiveerd wanneer de marktprijs hoger is dan € 3.000. Het is aan ons om de Belpex prijs in het oog te houden en aan onze 'pool' te vragen te handelen wanneer er een bepaalde drempel wordt overschreden om de druk te verminderen. Op deze manier kan men inspelen op de marktprijs en verlaagt men de factuur van de burger.

J.C.: Als deze manier succesvol blijkt, wat ga je dan kunnen verkopen en aan wie?

FC: Er zijn momenteel op de markt leveranciers die wanhopig zijn. Ze beschikken over zeer weinig reservercapaciteit en moeten het hoofd bieden aan een verbruik dat veel groter is dan hun productie. Zij zitten regelmatig in een scenario van energietekorten, zijn gedwongen om een hoge prijs te betalen voor bijkomende stroom en zitten opgescheept met immense evenwichtskosten. De bedoeling is dat we aan hen kunnen zeggen dat binnen de perimeter van hun ARP (2), we over voldoende afschakelbare klanten beschikken indien ze dit vragen en ze te helpen indien dit nodig is. Er wordt in eerste instantie over een aanbod aan de ARP's alvorens er een aanbod wordt gedaan aan de netbeheerders omdat deze laatste dit niet als hun taak zien. Onze aanpak is ook indirect gericht op de beleidsmakers die geen enkel belang bij hebben dat de afschakelingen zich opstapelen.

J.C.: En als je er na 60 dagen niet in slaagt om de 400 MW aan vermogen te verzamelen?

FC: Een winterseizoen is misschien te kort, dat is waar, vooral omdat we vrij laat gestart zijn in het seizoen. Maar ik denk niet dat we een dergelijk

project gaan laten schieten na zestig dagen. Als ik het voorbeeld nemen van de industriële aggregators, heeft het ook een tijd geduurd vooraleer het project aansloeg. Ik ken mensen die met minder dan 15 MW aan afschakelbaar vermogen zijn begonnen en het heeft bijna drie jaar geduurd voor hen de nodige legitimiteit had. Ik verwacht niet te worden ontvangen als een held.

A nighttime photograph of a city skyline with illuminated skyscrapers against a dark sky. The text is overlaid on this image.

Citizens' Reserve

La première centrale de réduction de la demande électrique, citoyenne et collaborative

---

Source URL: <http://renouvelle.be/nl/debats/frederic-chome-citizens-reserve-wij-stellen-de-burgers-voor-om-de-prijzen-van-de>